

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2025. május 8.
(csütörtök)**

Szepesy László

44. KEVÉLYSÉG

Énekek: 211, 105

Alapige: Ámós 6,8-14

„Megesküdt az Úr Isten az Ő életére; ezt mondja az Úr, a Seregek Istene: utálom a Jákób kevélységét és gyűlölöm az ő palotáit; azért prédára vetem a várost mindenestől. És ha egy házban tíz ember maradna is meg, még az is meghal; És mikor felemeli őt az ő barátja és megégetője, hogy kivigye a holttetemetek a házból, azt mondja annak, aki a ház belsejében lesz: Van-e még valaki veled? az pedig azt mondja: Nincs, és ezt is mondja: Csitt! mert nem szabad említeni az Úrnak nevét! Mert íme, parancsol az Úr, és megveri a nagy házat repedezésekkel és a kicsiny házat hasadozásokkal. Vajon futhatnak-e a lovak a sziklán? felszánthatja-e azt valaki ökrökön? hogy az ítéletet bürökké tettétek, az igazság gyümölcsét pedig ürömmé?! Akik örültök a hiábavaló dolognak, és akik ezt mondjátok: Nem a magunk erejével szereztünk-e magunknak szarvakat? Íme, bizony népet indítok ellened, oh Izráel háza, azt mondja az Úr, a Seregek Istene, és az sanyargat titeket a háamáti úttól az Arába patakjáig.”

Imádkozzunk!

Hálaadással jövünk Hozzád, mennyei Édesatyánk az Úr Jézus Krisztus által, mert bennünket is bevonsz abba a csodálatos istentiszteletbe, amely a mennyben zajlik. Bár mi nem láthatunk Téged színről színre, de mégis az ígén keresztül, Lelked kijelentése által világosan. Köszönjük Neked, hogy kijelentetted magadat nekünk, hogy olyannak ismertetted meg személyesen magadat velünk, hogy Téged dicsőítsünk, magasztalni és imádni akarjunk. Nem győzünk csodálkozni naponkénti jóságodon, munkáidon, kegyelmeden, hosszútűréseden és irgalmadon. Ha csak a mai napra gondolunk, hogy mennyi mindenben hordoztál bennünket, hányféle helyzetből jövünk, és hányfé-

le helyzetben őriztél meg kísértésektől, vagy éppen bukásokból hogyan emeltél fel, vagy hogyan adtál erőt a küzdelemhez, már akkor méltó vagy arra, hogy Téged dicsőítsünk és imadjunk.

Urunk, hogyha Krisztusra gondolunk, aki otthagyta a mennyet, és szolgai formát vett fel, emberré lett, olyan, mint mi, kivéve a bűnt, máris csodálkozunk és ámuldozunk azon, hogy milyen közösséget vállalsz velünk, milyen közel jössz hozzánk. Köszönjük, Urunk, hogy Ő egészen a kereszting ment el, ott dicsőített Téged, váltott meg bennünket, és adott nekünk reményt, és feltámadásával az új életet megszerezte számunkra.

Köszönjük Neked, hogy mai nap is összegyűjtöttél bennünket, és hogy Rád tekinthetünk, és a Te igéden keresztül hozzánk szóló szavadat hallhatjuk. Szeretnénk ezt kérni is, hogy a Szentlélek így szólaljon meg, és a szívünket is készítse fel a Te igéd befogadására, és kérünk, hogy se e világ gondjából, se szívünk keménysége, se más ne gátoljon abban bennünket, hogy a Te igéd gyümölcsöt teremve Téged dicsőítsen. Ezért kérjük, hogy valóban a Lélek tegye áldássá mindazt, ami elhangzik, készítsen fel bennünket minden jócselekedetre, amelyben járni akarsz bennünket, öldökölje meg bennünk az óembert, elevenítse, újítsa és erősítse meg a belső embert, az új embert. És kérünk, hogy mindenekelőtt Téged magasztaljon.

Így kérünk, legyen áldásod mai istentiszteletünkön, együttlétünkön Krisztusért, szent Fiadért!

Ámen.

Igehirdetés

Kedves Testvérek! Képzeljük el a következőt. Egy férfinak a szülei építtetnek fiuknak egy hatalmas házat, rengeteg szobával, és a házhoz tartozik medence, garázs, minden, ami kell a kényelemhez. A legújabb és a legkényelmesebb bútorokkal be is rendezik ezt a házat, hogy a fiuknak ne kelljen ezzel se foglalkoznia. Vesznek egy vadonatúj autót is neki, valamint nyitnak neki egy bankszámlát, rajta több 100 millió forinttal. Mindezt ajándékként adják oda a fiuknak, mivel szeretik őt, és gondoskodni akarnak róla. A fiú beköltözik a házba, élvezi a luxust, a gazdagságot és annak minden előnyeit. De aztán telnek-múlnak az évek, és a fiú elhanyagolja a szüleit, elfelejtkezik róluk, és nem csak hogy nem látogatja meg, de még csak fel sem hívja őket. Ráadásul amikor házáról, vagyonáról kérdezik, azt mondja, hogy mindent maga szerzett, saját erejéből lett az, aki. Ismerve mindazt, amit a szülei tettek ezért a férfiért, és ismerve az ő viselkedését is, hogyan jellemeznénk ezt az embert? Nekem ilyen szavak jutottak az eszembe: hálátlan, szeretetlen, kevély, önhitt, aki magát alaptalanul és túlzottan is nagyra tartja, szüleit pedig bántó módon lenézi, semmibe veszi.

A felolvasott igeszakaszban Isten az ilyenfajta kevélységről, hálátlanságról beszél nekünk. Izráel népét az Úr szinte a semmiből hívta életre. Év-

századokon keresztül gondoskodott róluk, megszabadította őket Egyiptomból, táplálta őket a pusztai vándorlás során, odaadta nekik Kánaán földjét, háborúikban védte őket, győzelmet szerzett nekik. Mindeközben szeretetével vette őket körül, beszélt hozzájuk, ígéivel, parancsaival terelgette őket, mint pásztor a juhait. Izráel Ámós próféta korára meggazdagodott, kisebb háborúkat nyert Jeroboám király vezetésével, létszámuk is viszonylag nagy volt. Mégis mindezért a jóért és gazdagságért és minden ajándékért cserébe nemhogy nem adtak az Úrnak hálát, nemhogy nem Őt dicsőítették, hanem a nagy jólétben kevélyek lettek, felfuvalkodtak, és nemcsak az Úr ellen fordultak, hanem – ahogy hallhattuk Ámós szavaiból – Isten ítéleteit méregnek tartották, igazságát pedig keserűnek mondták. Azt vallották – ahogyan a 13. versben is hallhattuk –, hogy mindent, amijük volt, a maguk erejével szereztek meg. Hatalmat (ezt szimbolizálja a szarvak kifejezés), gazdagságot, házat, palotát, katonai győzelmet, mindent maguknak köszönhetnek. Pedig – tudjuk jól – Isten volt az, aki mindent nekik adott.

Erre emlékezteti őket Isten, amikor ősükre, Jákóbra utal. Mert a 8. versben azt olvassuk: *„utálom a Jákób kevélységét”*. Az ősatyát még a régi néven, Jákóbnak hívja (és nem az Istentől kapott néven Izráelnek), amit azért tesz a próféta, hogy a népet bűneire, csalására, hazugságára emlékeztesse. De az ősatyák közül miért pont Jákóbot említi itt meg Isten? Azért, mert Jákób életén keresztül látszódik meg leginkább az Úr gondviselése, ajándékainak bősége, az, hogy az ősatyá mindent, amije volt, az Úrnak köszönhetett. Hiszen mondhatni mint egy koldus, nem sokkal, csak egy bottal kelt át a Jordánon, és indult el Hárán városába, Mezopotámia földjére feleséget venni, és mikor visszatért Kánaán földjére hatalmas vagyona, rengeteg nyája, szolgálója és pásztora volt. Miért? Mert az Úr elképzelhetetlen módon, mindenki másnál jobban meggazdagította őt. De nem csak anyagiakban gyarapodott, hiszen egy szál maga indult el, és végül hatalmas családdal, négy feleséggel és több mint tizenkét gyermekkel tért vissza. Isten megsokasította Jákób családját, ahogyan azt korábban Ábrahámnak is ígérte, hogy idővel Ábrahám utódait nagy néppé fogja tenni. És Jákób életében volt az első nagy lépés ebben, mert Ábrahámnak egy gyermeke volt, Izsáknak kettő, de Jákób volt az, akinek már látványosan sokkalta több gyermeke született. Jákób mindezt a nagy bőséget, vagyont, nagy családot, sok gyermeket, és mindent, amije volt, az Úrnak tulajdonította, Neki adott érte hálát. Maga így vallott erről Istennek az 1Móz 32,10-ben, hallgassuk csak: *„Kisebb vagyok minden Te jótéteményednél és minden Te hűségednél, amelyeket a Te szolgálóddal cselekedtél: mert csak pálcámmal mentem át ezen a Jordánon, most pedig két sereggé lettem”*. Jákób tehát nem magára mutogatott, és nem az-zal dicsekedett: látod, mennyi mindent elértem én az évek alatt! A sok munkám, erőfeszitésem, tehetségem, okosságom szerezte ezt nekem. Az ősatyának semmi ilyesmi nem járt az eszébe, hanem mindenért Istennek adott

hálát, hiszen tisztában volt vele, hogy Ő adott neki mindent. Hiszen mikre utalt itt Jákób? Isten jótéteményeire, amiből rengeteg kijut minden embernek nap mint nap. Az Úr hűségére, amellyel nem hagyta el őt sosem. Arra, hogy két seregnyi embert és egy hatalmas vagyont bízott rá. Jákób életén keresztül világosan látszódik az, hogy mindent Istennek köszönhetünk ebben az életben. Izráel népének – amely nevét pont Jákób másik neve után kapta – emlékeznie kellett volna erre, és ennek boldog tudatában kellett volna élnie, hogy Isten az, akinek mindent köszönhet. Palotákat, vagyont, katonai sikereket, hatalmat stb.

Ehelyett azonban Izráel népe kevély lett. Mindent magának tulajdonított, magát dicsőítette, magasztalta, magában bízott, és nem az Úrban. A kevélység bűne fertőzte meg az emberek szívét és elméjét. Ez az egyik legősibb és legviSSzatasztóbb bűn a világon, a kevélység. Miért? Valaki találóan azt mondta, hogy azért, mert amíg a legtöbb bűn Istentől távolabb viszi az embert, a kevélység nem távol, hanem Isten fölé akarja emelni a bűnöst. Mindent magunknak tulajdonítani, mindenért magunkat dicsőíteni egyenlő Istennek és minden jótéteményének megvetésével. A Sátán ősi bűne ez, aki páratlan szépséget, hatalmat, bölcsességet kapott angyalként az Úrtól, mind ezért cserébe azonban nem Istent dicsőítette, hanem magát, elkezdte magának tulajdonítani azt, ami személyében olyan páratlan volt, és elfeledkezett arról, hogy Isten által lett az, aki lett, szembefordult Teremtőjével, és ez okozta bukását. Nagyon veszélyes bűn a kevélység, ezért Isten jó előre figyelmeztet bennünket a Biblia első könyveiben. Izráel népét is az egyiptomi szabadítás után nem sokkal figyelmeztette a kevélység bűnére. Az 5Móz 8,11-20-ban ezt olvassuk: *„Vigyázz magadra, hogy el ne felejtkezzél az Úrról, a te Istenedről, meg nem tartván az Ő parancsolatait, végzéseit, rendeléseit, amelyeket én parancsolok néked e mai napon; Hogy mikor eszel és jóllaksz és szép házakat építesz, és laksz azokban; És mikor a te barmaid és juhaid megsokasodnak, és ezüstöd és aranyad is megsokasodik, és minden jószágod megsaporodik: Fel ne fuvalkodjék akkor a te szíved, és el ne felejtkezzél az Úrról, a te Istenedről, aki kihozott téged Egyiptom földjéből, a szolgaságnak házából, Aki vezetett téged ... Aki mannával etetett téged... És ne mondd ezt a te szívedben: Az én hatalmam és az én kezemnek ereje szerezte nekem e gazdagságot! Hanem emlékezzél meg az Úrról, a te Istenedről, mert Ő az, aki erőt ad neked a gazdagságnak megszerzésére, hogy megerősítse az Ő szövetségét, amely felől megesküdt a te atyáidnak, miképpen e mai napon van. Ha pedig teljesen megfelejtkezel az Úrról, a te Istenedről... bizonyóságot teszek e mai napon tiellenetek, hogy végképpen elvesztek. Mint azok a nemzetek, akiket az Úr elveszt előletek, azonképpen vesztek el; azért mert nem hallgattok az Úrnak, a ti Isteneteknek szavára.”*

Isten itt világosan leírja a felfuvalkodás és a kevélység bűnének lényegét és azt, hogy az hogyan alakul ki az emberben. Mire figyelmeztet minket

ezzel kapcsolatosan Isten? Többször is elhangzik az „el ne felejtkezzél” kifejezés. Ennek a bűnnek, a kevélységnek egyik fontos része és eleme ez, hogy az ember nem emlékezik, akarva vagy akaratlanul is elfelejt dolgokat. Miket? A legfontosabb az, hogy elfelejtkezünk magáról az Úrról. Arról, hogy ki Ő, hogy Ő a mi Urunk, Királyunk, Ő parancsolhat nekünk, Ő a törvényadónk, de Ő a mi Teremtőnk is, akinek egyáltalán a létünket köszönhetjük, és Ő a mi Gondviselőnk, aki napról napra éltet bennünket. Elfeledkezünk arról, hogy mindent Ő ad nekünk, és ezért Neki tartozunk köszönettel és hálával. Aztán másodszor elfelejtkezünk arról, hogy kik voltunk az Úr nélkül, hogy kik vagyunk mi. Izráel népének tagjai rabszolgák voltak Egyiptomban, és az Ószövetségben számtalan alkalommal emlékezteti az Úr erre a népet. Rabszolgák voltak Egyiptomban, akiket ha az Úr nem őriz és szabadít meg, elpusztultak volna. De nemcsak róluk van szó, hanem rólunk is. Te ki lennél Isten kegyelme, gondoskodása, szabadítása, védelme, ajándékai és jótéteményei nélkül? Hol lennél, vagy ki lennél most? Vagy úgy is feltehetem a kérdést: hívóként emlékszel még arra, hogy ki voltál megtérésed előtt? Emlékszel, hogy a bűn hogyan rontotta és keserítette meg az életedet? Emlékszel, hogy milyen vágyaknak, viselkedéseknek voltál a rabja, és hogyan irányították életedet olyan bűnök, amelyektől magad nem tudtál szabadulni? A kevély ember nem emlékezik ezekre, és néha nem is akar emlékezni a múltra. Sem az Úrra, sem arra, hogy ő maga ki volt régen. Nem emlékezik arra, hogy mit tett az Úr érte.

Ehelyett mi jellemzi a kevély embert? Az, hogy folyamatosan a jelenre néz, mintha nem is létezne múlt, és a jelen állapotával dicsekszik. Arra néz, hogy ki vagyok én most. Arra gondol, hogy mennyi mindenem van. Miközben pedig ezt teszi, egyre büszkébb magára, mintha minden az ő érdeme lenne, és egyre jobban felfuvalkodik, egyre nagyobbna gondolja magát. Az ember nagyra tudja fűjni ezt az ÉN feliratú lufiját. Ilyen gondolatokkal fűjük fel, hogy én dolgoztam meg keményen mindenért. Az én munkám gyümölcse és eredménye az, amim van. Aztán egy újabb fújás: én voltam erős és kitartó a munkában. Sokszor nem volt kedvem dolgozni, fizikailag is gyakran elfáradtam, sokszor értelmét sem láttam a munkámnak, annak, amit tennem kellett, de erőt merítettem magamból, összeszedtem minden akaraterőmet, és tettem a dolgom. Micsoda erő van bennem! Aztán egy újabb fújás ebbe a lufiba az, amikor saját okosságunkat, hozzáértésünket, éleslátásunkat dicsérjük, hogy milyen ügyes húzásokkal, ötletekkel és megoldásokkal oldottunk meg különféle problémákat és nehézségeket az életben. És csak fűjük és fűjük ezt a nagy lufit, hogy magunkat egyre nagyobbna lássuk és gondoljuk, másokat pedig egyre kisebbnek, de még Istent is.

Ennek a felfuvalkodásnak pedig egy súlyos következménye van: az, hogy azt hisszük, nekünk már nem parancsolhat senki és semmi, mi már olyan nagyok vagyunk. Elutasítjuk magunk fölött a hatalmat, a tekintélyt, és csak ma-

gunkat ismerjük el életünk urának. Ezért mondja az Úr Mózes által, hogy ne felejtkezzél el parancsaimról és végzéseimről, hogy azok szerint élj és járj minden nap. Ezzel kezdi, mert ez a következménye. Ha nagy vagyok én, akkor nekem ne parancsoljon senki. Mert a kevély ember csak azt tartja magára nézve kötelező erővel bíró parancsnak, amit maga is jóváhagyott, amivel maga is egyetért. A kevélység lényegéhez tehát hozzátartozik az is, hogy elfeledkezünk Isten Úr voltáról, arról, hogy Neki tartozunk engedelmességgel, és Őhelyette csak magunkat tartjuk tekintélynek. Összefoglalva tehát a kevélység lényege abban áll, hogy magunknak tulajdonítjuk azt, magunknak feltételezzük azt, ami igazából Istenhez tartozik. Munkát, erőt, eredményt, tekintélyt, dicsőséget, mindent ellopunk Istentől, és magunknak követeljük.

Mennyire elterjedt bűn ez a kevélység! Jóléti társadalmunkban a nagy bőségben, kényelemben az ember elfeledkezik arról, hogy kinek köszönheti a mindennapi kenyerét, ki ad erőt, képességet neki a munkához, ki áldja meg a fáradozásait, és honnan származik minden jó az életben. És minél nagyobb a bőségünk, gazdagságunk, annál nagyobb a hálátlanságunk Isten felé, mert nem Neki köszönjük meg, és nem Őt dicsőítjük gondoskodásáért, ajándéka-ért. Pedig az Úr az, aki egyedül képes felemelni, aki képes megáldani, minden jóról gondoskodni számunkra. De ne gondoljuk, hogy csak a meg nem tért ember szívét ejti rabul a kevélység, mert még minket, hívőket is ugyanúgy megfertőz, amikor nem Isten kegyelmének, ajándékának, hanem a mi nagy hitünknek, kitartásunknak, hűségünknek, szolgálatunknak tulajdonítunk minden jót az életünkben vagy itt a gyülekezetben. Találkoztam már olyan hívővel, aki nélkülözhetetlennek gondolta magát, és azt hitte, hogy nélküle megáll az élet a közösségben, ha ő azt otthagyja. Hányan feledkeznek bele mindazokba az áldásokba, amikbe Isten részesíti őket, elfedve azt, hogy kik voltak megtérésük előtt, és hogy az Úr mit tett értük, hogyan mentette és szabadította meg őket, és azóta is hogyan tartja meg és hordozza őket tenyerén nap mint nap. Hányan hallják az Úr parancsait, törvényeit, végzéseit, és mégis úgy tekintenek ezekre, mintha csak valami javaslatfélék lennének, amelyeket nyugodt lelkiismerettel figyelmen kívül hagyhatnak.

Hallgassunk az Úr figyelmeztetésére, és vigyázzunk erre a bűnre, hiszen Izráel példájából láthatjuk, hogy az Úr mennyire utálja ezt a fajta kevélységet. Ámós által világossá tette, hogy ezt a kevélységet az Úr nem tűri el sokáig, és megítéli. A 8. versben Isten esküvel erősíti meg ítélete bizonyosságát, ne-hogy azt gondolják Izráel tagjai, hogy ilyen Isten elleni lázadást büntetlenül megúszhatnak. Mert az esküvel az ember saját szavának igazát erősíti meg. Isten pedig itt úgy tesz, mintha ember volna: esküszik, hogy utálja Jákób kevélységét és gyűlöli az ő palotáit, és ezért megbünteti őket.

Az ítéletnek pedig része az, hogy Isten mindent elvesz tőlük, amivel annyira dicsekedtek, ami miatt felfuvalkodtak, és ami miatt kevélyek lettek. Mert Isten volt az, aki addig is adta nekik az Ő ajándékait, most pedig azt

mondja, többé nem fogja, elzárja az áldás csapjait, és még azt is elveszi tőlük, amijük volt. Mert az ítélet leírásában ezt látjuk, Testvérek. Izráel dicsekedett gazdagságával, hatalmával. És Isten azt mondja, hogy az ezeket jelképező palotákat és minden gazdagságot másnak adja prédául. Te kevély vagy azért, mert hatalmas és gazdag vagy? Akkor elveszem ezt tőled. Dicsekedtek a nép sokaságával, számával, hogy többen vagyunk, mint mások. Isten válasza erre: családok fognak teljesen kihalni a háború folyamán, lesznek házak, ahol nem marad senki. Olyan sok ember hal meg a háborúban és járványban, hogy nem lesz, aki a halottakat eltemesse. Ezt a képet fejt ki itt Ámós. Mert az ókorban általában a város kijelölt erre embereket, akiknek az volt a feladatuk, hogy a házaknál összeszedjék a holttesteket, hogy aztán később elégessék azokat, nehogy járvány tetézzé a háborút. De Ámós azt mondja, hogy most még ilyen sem lesz, mert nem marad meg annyi ember, hogy legyenek ezt a feladatot elvégzők, hanem a megmaradt idős rokonoknak vagy a család barátainak kell összeszedni a halottakat, és 10 emberből egy sem marad meg – mondja Ámós. Szörnyű ítélet.

És Isten nem fog különbséget tenni az ítéletben a gazdag és szegény között, mert egyaránt kevélyek lettek. A nagy paloták falai is, de a hétköznapi ember házáéi is megrepedeznek és összedőlnek. Mindnyájan felfuvalkodtak, dicsekedtek azzal, hogy ők az Úr népe, miközben parancsait semmibe vették. És mi lesz nagy katonai győzelmeikkel, amikkel annyira dicsekedtek? Azzal, hogy Izráel saját keze által szerzett hatalmat, szarvakat, győzelmet magának a háborúban. Isten ítélete az, hogy egyetlen nép, az asszír által legyőzi hűtlen népét, és nem lesz az országban egyetlen sarok sem, ahol elbújhatnának az ellenség elől. Nem lesz menekülés. Az ország legészakibb pontjától a legdélebbiig sanyargatni fogják őket – mondja Ámós. Látjuk tehát, hogy Isten ítélete milyen szigorú, és mennyire félelmetes? Azért ilyen, hogy tükrözze és világossá tegye számunkra, hogy mennyire utálatos bűn az Úr előtt a kevélység.

De hogyan küzdjünk ezzel a bűnnel szemben? A felolvasott mózesi igeszakasz segít nekünk. Ha egyetlen szóval akarnék válaszolni, hogyan küzdjünk a kevélységgel szemben, akkor azt mondanám, hogy annak ellenszere az alázat. A kevélység ellenszere az alázat. Hogy hogyan tanít minket erre az Úr, azt bővebben kifejti nekünk az ige. Először is Isten emlékezni tanít meg bennünket. Az Úr emlékeztet minket arra, hogy kicsoda Ő, és mi mindent tett és tesz értünk. Mózes csak néhányat sorol fel az Úr főbb munkái közül: kihozott a rabszolgaságból, megszabadított téged az istentelen életedből, hogy élhess Istennek; vezet téged igéjével, adja neked a Bibliát, az igei alkalmakat, a testvéreket, akik igéket mondanak; táplál téged testileg és lelkileg. Az első lépés tehát az alázat felé vezető úton az, ha megismerjük az Urat, mégpedig olyannak, aki aktívan gondoskodik mindenben rólunk, akinek minden jót köszönhetünk ebben az életben. Amíg nem jutunk el idáig, hogy én minden

jót Istennek köszönhetek, akkor még nem ismertük meg igazán az Urat. Mert az ige is azt mondja, hogy minden jó ajándék onnan fölülről jön, a világosság Atyjától. Pál apostol is így figyelmeztette a gazdagokat: *„Azoknak, akik gazdagok e világon, mondd meg, hogy ne fuvalkodjanak fel, se ne reménykedjenek a bizonytalan gazdagságban, hanem az élő Istenben, aki bőségesen megad nekünk mindent a mi tápláltatásunkra”* (1Tim 6,17). Vajon Krisztus is a Hegyi beszédben nem erre emlékeztet minket, hogy mennyei Atyánk nemcsak a mező liliomairól és a verebekről, hanem rólunk is mindenben gondoskodik? És vajon amikor imádkozni tanított bennünket, akkor nem azt mondta, hogy a mindennapi kenyerünket Őtőle kérjük, várjuk, és aztán Neki köszönjük meg, hogy megadta? Tudjuk, hogy Isten nem tűri el a tétlenséget, lustaságot, és munkára szólít fel bennünket. De amikor dolgozunk és amikor munkára szólít fel bennünket, azzal nem adja nekünk a dicsőséget, hiszen a munkánk eredményessége és gyümölcsöző volta is az Ő áldása. Az ember szorgalmasan dolgozhat, de nem ezzel szerzi a nagy vagyonát, hanem Isten áldása folytán. Hallhattuk Mózesről: *„emlékezzél meg az Úrról, a te Istenedről, mert Ő az, aki erőt ad neked a gazdagságnak megszerzésére”*. Az erő a munkához az Úr ajándéka. Ha Isten nem adna erőt a munkához, kitartáshoz, problémák megoldásához, akkor nem tehetnénk semmit, még egy tollat sem tudnánk arrébb tenni az íróasztalon. Hívó emberként tehát nem gondolkodhatunk másként, mint Pál apostol, aki az 1Kor 4,7-ben azt kérdezi tőlünk: *„Mid van ugyanis, amit nem kaptál volna? Ha pedig úgy kaptad, mit dicsekedel, mintha nem kaptad volna?”* Erre folyamatosan emlékeztetnünk kell magunkat, mivel emberi természetünk romlottságánál fogva hajlamosak vagyunk arra, hogy ne gondoljunk Istenre, értünk végzett munkáira, és felfuvalkodva, mindent elfelejtve magunknak tulajdonítsunk minden jót. A feledékenység ellen tehát emlékezéssel kell küzdenünk. Elő kell venni az igéket, vissza kell gondolni a múltra: mit tett az Úr értem és velem?

Ebben hasznos az is, ha az Úr személyén és munkáján kívül arra is visszagondolunk, hogy kik voltunk mi azelőtt, hogy Isten megtérített volna minket, és kivé lettünk az Ő kegyelme révén ma. Emlékezzünk istentelen életünkre, természetünkre, beszédünkre, viselkedésünkre, mindenre, és ne feledjük, hogy a jelen áldásai nem mindig voltak a miénk. Nem magunktól változtunk meg, hanem az Úr Lelke formált át minket.

Harmadszor: ha tényleg elhisszük, hogy az Úr áldásának köszönhetünk mindent, még a kenyerünket is az asztalon, vagy a ruhát, amit viselünk, ha tudomásul vesszük, hogy világunk és életünk így működik, hogy az Úr visel gondot rólunk életünk minden másodpercében, akkor Neki mondjunk köszönetet mindezért. A hálaadás, a köszönetmondás elismerése annak, amit az Úr tesz értünk, és egyben megélése annak a boldogságnak, hogy Isten szeret bennünket, és folyamatosan kedvesen bánik velünk annak ellenére, akik

vagyunk. Az alázathoz szükséges ennek felismerése, hogy nemcsak, hogy hatalom alá vetett emberek vagyunk, hanem hogy Isten hatalma gondoskodik rólunk minden szükségesben, mert szeret, mert kegyelmes és irgalmas.

Negyedszer pedig: az alázat az a tudatos elhatározás, hogy én hálából Isten irányításának vetem alá magamat. Minél több mindent látok meg az életben, amit az Úr ad nekem, annál inkább Neki akarok szolgálni, engedelmeskedni parancsai szerint. Ámós üzenetében is hangsúlyos, hogy az Úr az, aki mindent irányít. Ő a Seregek Ura, seregeknek parancsol, Ő népeket indít fel, irányít akarata véghez viteléhez. Hogy ha Ő seregeknek, népeknek parancsol, akkor mennyivel inkább az én életemet is nem Ő irányítja? Pont ezért akaratával szemben nem szabad ellenkeznem, igéje előtt nem keményíthetem meg a szívemet, ahogyan Izráel tette. Ámós ezt mondta róluk, hogy esztelenül lázadoztak Isten ítéletei és igazsága ellen. Az egyiket bűröknek, mérgező növénynek mondták, ahogyan sokan ma is népámítónak és a racionális gondolkodás ellenségének mondják a Bibliát és a keresztyénséget. A másikat pedig, Isten igazságát keserűnek mondják, amit az ember nem vesz a szájába, holott az igazságnak édes gyümölcsei vannak az ige szerint. Ezzel ellenkezőleg az alázatos ember édesnek mondja Isten igazságát, mert amikor elhiszi, megízleli, megérti, hogy az valóban az igazság és az a javára van, és az Úr ítéleteit gyógyszernek tekinti a bűnre és romlott természetére, nem pedig valami olyannak, ami megmérgezi az életemet. Az igazi alázatban ott van a vágy, hogy Isten parancsait lessem, és akarát tenni akarjam, az a vágy, hogy *„legyen meg a Te akaratod”* – és ne az enyém –, *„mint a mennyben, úgy a földön is”*.

Jézus Krisztus személyében megtestesül ez az alázat, egész élete minden másodpercében ebben az alázatban élt. Ha valaki, Ő aztán dicsekedhetett volna! Ő, aki *„Istennel egyenlő”* volt, de ezt *„nem tekintette zsákmánynak”*, hanem megalázta magát, *„szolgai formát vett fel”*. Ha az Úr ezt tette, akkor nekünk mennyire mélyre kellene magunkat megaláznunk, akiknek nincs okuk a nagy dicsekedésre, úgy, mint Krisztusnak! És ott, ez előtt az ige előtt a Fil 2-ben azt mondja az ige, hogy ugyanaz az indulat legyen bennünk is, mint Őbenne volt. Azzal, hogy Ő meghalt értünk, kevélységünkre bocsánatot szerzett, de nemcsak bocsánatot, hanem annak ígéretét, hogy Lelke és igéje által bennünket is megújít, megváltoztat, kimunkálja bennünk azt az alázatot, ami Őbenne is van. Áldott legyen az Úr neve, hogy Ő ezt a munkáját igéje által ma is végzi, és áldott legyen érte, ha ez az alázat bennünk már megmutatkozik. De úgy gondolom, életünk végéig szükségünk van erre, ezért adja is meg nekünk minden nap. Lehet, hogy küzdelmes, de küzdjünk a test kevélységével szemben, amely mindig magát akarja dicsérni, magára és a jelenre akar tekinteni, de a Lélek emlékeztessen minket arra, kicsoda Isten, mit tett értünk, mit tesz nap mint nap értünk, kik voltunk mi, kivé lettünk mi. És emlékezzünk arra, milyen hatalom alatt élünk, hogy Ónélküle még megmozdulni

sem tudunk. Ő pedig kegyelmesen és irgalmasan mindent megad nekünk. „*Mid van ugyanis, amit nem kaptál volna? Ha pedig úgy kaptad, mit dicsekedel, mintha nem kaptad volna?*” Isten Lelke adja nekünk továbbra is, és munkálja bennünk az alázatot!

Imádkozzunk!

Dicsőítünk és magasztalunk Téged, Úr Jézus Krisztus, azért, mert Isten vagy, de azért is, aki emberként lettél, és mind a mai napig vagy.

Köszönjük, hogy megaláztad magadat, pedig az Atyával és a Lélekkel vagy egyenlő, és emberré lettél, és minden isteni parancsnak alávetetted magadat, és tökéletesen engedelmes voltál. Köszönjük, hogy mindezt drága áron tetted, mert nem volt könnyű a Te engedelmességed. Minden bűnünket hordoztad, és az engedelmesség Számodra a fájdalmas kínhalált jelentette, mert az Atya haragjával kellett szembenézned a mi bűneinkért, és azt elviselned, elhordoznod. Köszönjük, hogy mindeközben végig alázatos maradtál, mint a bárány, akit vágóhídra visznek, és nem nyitja ki a száját. Csofálatos nekünk, Urunk, hogy Te ilyen vagy, és köszönjük Neked, hogy velünk is együtt vagy, pedig gyakran nem érdemelnénk meg hűtlenségeink, hitetlenségünk és engedetlenségünk miatt. Mégis kegyelmesen lehajolsz hozzánk, ígéreted szerint velünk vagy „*minden napon a világ végezetéig*”. Megkerestél bennünket, és kiemeltél minket is a bűn rabszolgaságából, kőszívűnkét elvettéd, és új szívet adtál, hogy Téged megismerhessünk, és Neked igyekezhessünk élni.

Köszönünk minden jót, minden ajándékot, ami Tőled van, és szeretnénk, Urunk, megerősödni ebben a világnézetünkben, így tekinteni a mindennapokra, hogy minden jó Tőled származik, hiszen ha Te nem adnál erőt, akkor mozogni se tudnánk, hisz Benned élünk, mozgunk és vagyunk, és Nálad nélkül semmit se tudnánk cselekedni. Ilyen mértékben Tőled függünk, és szeretnénk, hogyha erre emlékeztetnél bennünket nap mint nap, mert bűnös óemberünk feledékeny, hálátlan és kevély, sok mindent magának tulajdonít, magát dicsőíti, és ezzel meglopunk Téged, hiszen nem Téged dicsőítünk. Köszönjük, hogy elkezdted bennünk a változást. Köszönjük, hogy szánkba és szívűnkbe adod a Te neved dicséretét, hogy felnyitod a szeműnkét mindazok meglátására, amit cselekszel, amit munkálsz a mindennapok során ebben a világban és a mi életűnkben is. Nemcsak a mindennapi kenyeret köszönjük, hanem a mindennapi kegyelmet, amely megőriz minket a hit útján, Krisztusba vetett reménységben. Kérűnk, hogy erősíts meg minket az alázatban, munkáld bennűnk, adj sokszori visszaemlékezést, meglátását annak, amit véghez viszel, és hálaadást a mi szívűnkbe válaszként, és odaszánást, engedelmességre való törekvést, akaratot, amely nem maga akarja eldönteni, hogy mit tegyen, hanem azt kutatja, hogy Te mit parancsolsz, és így akar ott lenni a munkahelyen, a családban vagy a gyűlekezetben, akárhova megy a Te

gyermekedként és szolgálóként. Így kérünk, formálj továbbra is bennünket Lelked munkája révén.

Eléd hozzuk, Urunk, betegeinket, azokat, akik kórházi vagy otthoni ágyon fekszenek. Erősítsd meg a Beléd vetett bizalmukban, hogy nincsenek egyedül, nem feledkeztél meg róluk, hanem velük vagy, munkálkodszt értük is. Eléd hozzuk gyászolóinkat is, Te legyél az ő egyetlen reménységük és vigasztalójuk.

Eléd hozzuk érettségiző fiataljainkat is, Te áldd meg az ő tanulásukat, kérünk, hogy emlékeztess őket mindarra, amiket megtanultak, és a felvételi-vel kapcsolatban is köszönjük, hogy a Te akaratod valósulhat meg.

Kérünk Téged, hogy magyar népünk körében adj ébredést, Hozzád térést. Népünk vezetőit vezess Szentlelked által, és egyházad szolgálóit erősítsd meg az evangélium hirdetésében. Kérünk, hogy hadd bízzunk Benned, nem emberi módszerekben, különféle ötletekben, hanem csakis a Te ígéd hatásos voltában, hogy Lelked munkálkodik.

Kérünk, hogy készíts fel bennünket mindenre, amit általunk akarsz véghez vinni, és arra is, hogy majd egykor szemtől szembe megállhatunk Előtted. Ha még félünk, mert rendezetlen bűneink vannak Vele, akkor segíts Neked megvallanunk, Krisztusért elfogadnunk a bűnbocsánatot és a kegyelem ingyen ajándékát. És kérünk, hogy valóban erősíts meg abban az elhatározásban, hogy minden nap egyre inkább Neked és akaratod szerint akarjunk élni. Köszönjük, hogy Te, aki elkezdted bennünk a jó munkát, elvégzed addig a napig, amíg magad mellé veszel minket.

Legyen érte áldott a Te háromszor szent neved!

Ámen.

105

szöveg: Th. de Bèze | fordítás: Szenci Molnár A.
dallam: P. Davantès, Genf, 1562

1. Ad - ja - tok há - lát az Is - ten - nek,
I - mád - koz - za - tok szent ne - vé - nek!
Hir - des - sé - tek di - csé - re - tét
És min - den jó - té - te - mé - nyét!
Be - szél - jé - tek a né - pek - nek
Nagy csu - dá - it, me - lye - ket tett!

2. Néki vígan énekeljete, / Sok csudadolgát dicsérjete!
Magasztaljátok szent nevét, / Kik szívből félitek őtet!
Örvendjen azoknak szívek, / Kik az Úrról emlékeznek!
3. Keressétek e kegyes Urat, / És az ő színét és hatalmát!
Meggondoljátok dolgait, / Ne felejtsétek csudáit!
Ítéletit hirdessétek, / Melyek ő szájából jöttek!
4. Népét vígsággal ő kihozta, / Választott népét vigasztalta.
A pogányok tartományát, / Ezeknek adta országát,
Mit kezükkel munkálkodván / Szerzetek volt ez országban.
5. Ezt önekik azért mívelte, / Hogy gondjuk légyen törvényére,
Hogy fogadják meg ő szavát, / Megtartsák parancsolatát,
És örökké megőrizték. / Melyért dicséret Istennek!